

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย DESIRABLE COMPETENCIES OF COMMUNITY COLLEGE ADMINISTRATORS IN THAILAND.

มิ่งขวัญ คอยชื่น*

ภัทรพล มหาพันธ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานและกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง จำนวน 682 คน ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนจังหวัด แม่ฮ่องสอน ตาก พิจิตร บุรีรัมย์ Mukdahan Nong Bue Lumphu, Sa Keaw, Uthai Thani, Ranong, Narathiwat, Pattani, Yala, Satun, Samut Sakhon, Yasothorn, Phangnga, Trat, Phrae and Songkhla. The sample group consisted from 370 persons selected by simple random sampling method. The instruments used in this research เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสมรรถนะที่พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย มีสมรรถนะที่สำคัญสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ (1) ความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (2) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (3) ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารี (4) ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงานและหน่วยงาน และลำดับสุดท้าย ได้แก่ ความสามารถด้านภาษาในระดับสากล สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ การแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีภูมิรู้ทางวิชาการ มีทุนทางสังคมในชุมชนที่ดี และพยายามสร้างทีมงานให้เข้มแข็ง

Abstract

The purpose of this research was to study desirable competencies of community college administrator in Thailand. The population of the research were administrators, teachers, personnels, and the committees (council) of community colleges consisted from 682 persons in 19 provinces; Mae Hong Son, Tak, Phichit, Buri Ram, Mukdahan, Nong Bue Lumphu, Sa Keaw, Uthai Thani, Ranong, Narathiwat, Pattani, Yala, Satun, Samut Sakhon, Yasothorn, Phangnga, Trat, Phrae and Songkhla. The sample group consisted from 370 persons selected by simple random sampling method. The instruments used in this research

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาด้านจิตวิทยาและการพัฒนามนุษย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการศึกษาด้านจิตวิทยาและการพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

were questionnaire. The statistic used to analyze data were frequency, percentages, mean scores, standard deviations and content analysis. The research results were as follows : Desirable competencies of community college administrators in Thailand, ranking from the highest mean score ; (1) Sacrifice and dedication to work for public welfare. (2) A creative. (3) Generous compassion to spread catholic. (4) Honesty and integrity to the job and colleagues. And Language ability in international are final. The suggested of desirable competencies of community colleges administrators ; to have an interest in learning continually, to have base of the knowledge, to have good resources in community and to make an effort of team work.

บทนำ

วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดตั้งขึ้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2545 ทำหน้าที่ให้บริการ การศึกษาระดับสูง และจัดการอบรมระยะสั้นแก่ ชุมชนที่วิทยาลัยชุมชนตั้งอยู่ทั้งด้านวิชาการและ วิชาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของชุมชน จัดการ เรียนการสอนแบบเปิดกว้าง หลากหลาย ตามความ ต้องการของชุมชน โดยหลักสูตรมีความยืดหยุ่น ตามความต้องการของผู้เรียน ความต้องการแก้ไข ปัญหา ความต้องการพัฒนาศักยภาพของบุคคลและ วิธีชีวิต และความต้องการของตลาดแรงงาน เป็น กลไกของชุมชนในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน ภายใต้การบริหารจัดการและดำเนินงานด้วยพลังแห่ง ศรัทธา และความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงานและ องค์กรต่าง ๆ ในชุมชนนั้น ๆ ไปสู่วัฏจักรการบริหาร วิทยาลัยชุมชนที่เป็นสถานศึกษาของชุมชน ดำเนินงาน โดยชุมชนและเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน (อนุสารอุดมศึกษา, 2547 : 11 - 21)

ด้านการบริหารจัดการวิทยาลัยชุมชน มีการ บริหารจัดการโดยชุมชน ใช้ทรัพยากรและศักยภาพ ของชุมชนในการดำเนินงาน มีการเชื่อมโยงกับ พันธมิตรทั้งในและนอกชุมชน แสวงหาความร่วมมือ

กับบุคคล ชุมชน หน่วยงาน องค์กร สมาคมวิชาชีพ ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้ชุมชนเป็นผู้นำ/ร่วม ดำเนินการ สร้างองค์กรที่เข้มแข็งในการชักนำชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การดำเนินงาน และการสนับสนุนทุกรูปแบบ เพื่อ จัดให้บริการตามความต้องการของชุมชน โดยภาระ หน้าที่ดังกล่าวของวิทยาลัยชุมชนแตกต่างจากสถาบัน อุดมศึกษาอื่นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

การดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน มีผู้อำนวยการ วิทยาลัยชุมชนเป็นผู้บริหารซึ่งนับว่ามีความสำคัญ ในการบริหารและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ วิทยาลัยชุมชนในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้งนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน หลักสูตรการศึกษาและ วัตถุประสงค์ของวิทยาลัย (สำนักบริหารงานวิทยาลัย ชุมชน, 2548 : 11 - 14)

การปฏิบัติงานปัจจุบันของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานจะต้อง เป็นผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารงาน เพราะ สมรรถนะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับคุณลักษณะและความ สามารถของบุคคลที่สะท้อนออกมาในรูปพฤติกรรม การทำงาน ก่อให้เกิดผลที่ต้องการ โดยมีพื้นฐาน มาจากความรู้ ทักษะวิธีคิด คุณลักษณะส่วนบุคคล

และแรงจูงใจเป็นต้น ซึ่งสมรรถนะนั้นจะเป็นประโยชน์กับองค์กรในเรื่องการทำงานที่ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูง ในปัจจุบันได้มีการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารซึ่งผู้บริหารงานในโลกยุคใหม่จำเป็นต้องมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น สมรรถนะด้านการบริหารคน ได้แก่ การปรับตัวและความยืดหยุ่น (Adaptability and Flexibility) การปรับตัว หรือการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงานให้เข้ากับทุกสถานการณ์บุคคล หรือกลุ่มตามความต้องการของงานหรือขององค์กร สามารถทำความเข้าใจและรับฟังข้อความคิดเห็นในมุมมองที่ต่างกักัน มีทักษะในการสื่อสารที่ดี (Communication) ทักษะและศิลปะในการรับรู้ และจับประเด็นจากการฟัง และการอ่าน ตลอดจนทักษะในการถ่ายทอดความคิด และโน้มน้าวผู้ฟัง และผู้อ่าน โดยการพูด การเขียน และการนำเสนอเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และได้รับการสนับสนุนเห็นด้วยอย่างชัดเจน มีการประสานสัมพันธ์ (Collaborativeness) การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นที่เอื้อต่อการทำงานในองค์กร โดยสร้างความเคารพ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2546 : 1-2)

เนื่องจากสมรรถนะหรือขีดความสามารถของผู้บริหารเป็นสิ่งเกื้อกูลให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ถ้าผู้บริหารมีสมรรถนะไม่เหมาะสมก็จะทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นสมรรถนะหรือ ความสามารถของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการวิทยาลัยชุมชนมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานวิทยาลัยชุมชนเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนในชุมชนในท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนซึ่งในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีสมรรถนะและความสามารถที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิทยาลัย

ชุมชนแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและยังไม่มี การกำหนดรูปแบบหรือผู้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนที่ชัดเจน และสามารถอ้างอิงได้ จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการทำงานของผู้บริหาร และการคัดเลือกผู้บริหารที่เหมาะสมในการบริหารจัดการของวิทยาลัยชุมชน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของผู้บริหาร ที่จะทำให้วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันการศึกษาสำหรับชุมชนอย่างแท้จริงในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทย

วิธีการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 682 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน ครู-อาจารย์ บุคลากรที่ปฏิบัติงานและกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนวิทยาลัยชุมชนทั้ง 19 แห่ง ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก พิจิตร บุรีรัมย์ สระแก้ว มุกดาหาร หนองบัวลำภู อุทัยธานี ระนอง นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล สมุทรสาคร พังงา ยโสธร ตราด แพร่ และสงขลา โดยจำแนกออกเป็น ดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน/รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน จำนวน 19 คน

1.2 ครู-อาจารย์ และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยชุมชน จำนวน 421 คน

1.3 กรรมการสภาวิทยาลัยชุมชนทั้งจำนวน 242 คน

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนจากกรอบแนวคิด ทฤษฎี ของ สำนักงาน ก.พ. (2550) เทื่อน ทองแก้ว (2545) มานพ สุขเกษม (2545) กฤษณะ สุมาลัยโรจน์ (2545) วิโรจน์ กระแสเมฆ (2544) เฉลิมวิทย์ จิมตระกูล (2550) สังเคราะห์กรอบแนวทางการดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชนภารกิจของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน โดยการจัดเตรียมและค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ ตลอดจนรวบรวมผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน สรุปประเด็นที่นำไปใช้เป็นกรอบสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน โดยสร้างเป็นโครงร่างที่ใช้ในการสังเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ผ่านความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ 13 ท่าน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือของการวิจัย จากโครงร่างสังเคราะห์นำมาร่างเป็นแบบสอบถามโดยผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาที่พันธ์ ดร.นพดล เจริญอักษร ดร.วิเลชา ลีสุวรรณ และ ดร.สินชัย เก่งนำชัยตระกูล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม และใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีผลการคำนวณดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือ

มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ถือว่าข้อนั้นมีความสอดคล้องเหมาะสม ซึ่งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ได้ค่าความสอดคล้องของทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู- อาจารย์และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยชุมชนและ กรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .9948

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามดังกล่าวไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วจึง นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการวิจัยเรื่องสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 682 คน ประกอบไปด้วย

1. ผู้บริหารได้แก่ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน/รองผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน/รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก พิจิตร บุรีรัมย์ มุกดาหาร หนองบัวลำภู สระแก้ว อุทัยธานี ระนอง นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล สมุทรสาคร ยโสธร พังงา ตรารด แพร่ และสงขลา ที่ดำรงตำแหน่งระหว่างปี 2551-2552 จำนวน 19 คน ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

2. ครู-อาจารย์ ปฏิบัติการสอน และบุคลากรปฏิบัติงานในวิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก พิจิตร บุรีรัมย์ มุกดาหาร หนองบัวลำภู สระแก้ว อุทัยธานี ระนอง นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล สมุทรสาคร ยโสธร พังงา ตรารด แพร่ และสงขลา ที่ปฏิบัติงานระหว่างปี 2551-2552 รวมจำนวน 421 คน

3. กรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก พิจิตร บุรีรัมย์

มุกดาหาร นอนงบัวถำภู สระแก้ว อุทัยธานี ระนอง นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล สมุทรสาคร ยโสธร พังงา ตรารด แพร่ และสงขลา ที่ดำรงตำแหน่งระหว่าง ปี 2551-2552 จำนวน 242 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสิ้น 370 คน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ครู-อาจารย์ปฏิบัติการสอนและบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง ใช้วิธีการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ได้จำนวน 201 คน จากนั้นทำการจำแนกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละวิทยาลัยชุมชน ตามสัดส่วน 54%

2. กรรมการสภาในวิทยาลัยชุมชน 19 แห่ง ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ได้จำนวน 150 คน จากนั้นทำการจำแนกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละวิทยาลัยชุมชนตามสัดส่วน 54%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) สมรรถนะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน จำนวน 1 ฉบับ ลักษณะแบบสอบถามในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ที่วิทยาลัยชุมชน

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน มีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 107 - 108) จำนวน 91 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบ แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน และเรื่องที่เกี่ยวข้อง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขอเก็บข้อมูลโดยวิธีการ รับส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

2. ส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยชุมชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 แห่งรวมทั้งสิ้น 370 ฉบับ เก็บข้อมูลระหว่าง เดือน ธันวาคม 2551- กุมภาพันธ์ 2552 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาและ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 293 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.19

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการ วิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งถาม เกี่ยวกับข้อมูล สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบ สอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ คิดค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งถาม เกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัย ชุมชน โดยตรวจนับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สมรรถนะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำค่าที่ได้จากแบบสอบถามไปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยใช้เกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังต่อไปนี้

ตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป หมายความว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายความว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายความว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายความว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ต่ำกว่า 1.50 หมายความว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ในลักษณะการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน สามารถสรุปผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน ครู-อาจารย์ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานและกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยชุมชน จำนวน 293 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 และเป็นเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30

จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 14 มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 มีอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และที่มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80

จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 และมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

จำแนกตามสถานภาพในการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ เป็นครูผู้สอน/บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 58.80 เป็นกรรมการสภาวิทยาลัยชุมชน จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 และเป็นผู้บริหารจำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 6.50

จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่วิทยาลัยชุมชน พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 2 - 3 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 4 - 5 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6 - 7 ปี จำนวน 24 คนคิดเป็นร้อยละ 8.20 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 7 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน แสดงด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนสูงสุด คือ ความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.63) อันดับรองลงมา คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.70) ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70) ส่วนอันดับต่ำสุดคือ ความสามารถด้านภาษาในระดับสากล ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.90)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.63) ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.60) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.64) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและเครือข่าย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.62) ด้านการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.60) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.54) ด้านความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.61) และด้านการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.64)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า ความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.69) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70) และซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงานและหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.76) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.86)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านภาวะผู้นำ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.70) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความกล้าเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.72) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และมีจิตวิทยาการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .69) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ ชมเชยหรือตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชาในโอกาสที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.85)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า ความสามารถในการวิเคราะห์บทบาทตนเอง เพื่อนร่วมงานและสังคม ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.76) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.76) และ สามารถบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้วยความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.74) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากร ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.71)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและเครือข่าย พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่าสร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชนให้สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.78) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่สามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานและเครือข่าย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.73) และ ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และประสานงานกับทุกฝ่าย ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.78) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของวิทยาลัยชุมชน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.71)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านการบริหารงาน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า สามารถจัดสรรเวลาและการวางแผนการใช้เวลาได้อย่าง

เหมาะสม ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.73) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.77) และสามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานวิทยาลัยชุมชน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.73) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ การบริหารและบริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.94)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านบุคลิกภาพ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่า ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.67) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความเชื่อมั่นตนเอง ในการกล้าพูดหรือกล้าแสดงออกต่อชุมชน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.66) และการแสดงออกทางอารมณ์มีความมั่นคง ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.65) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ บุคลิกภาพและการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.63)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านความรู้ทางวิชาการ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.77) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร สามารถปรับใช้ให้สอดคล้องกับสถานศึกษาและชุมชน ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.77) และความรู้เรื่องกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.76) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ ความสามารถด้านภาษาในระดับสากล ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.90)

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ด้านการศึกษาตลอดชีวิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายสมรรถนะพบว่าทักษะในการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.70) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

รองลงมา ได้แก่ วางแผนเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.79) และสามารถค้นหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.73) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ การจัดการความรู้ และข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.93)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนควรมี สมรรถนะการมีทุนทางสังคมในชุมชนที่ดีนั้น ผู้บริหารต้องมีความใกล้ชิดและสามารถทำงานกับคนในชุมชน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการสร้างพันธมิตรและการจัดการศึกษาในระบบเครือข่าย ทั้งแสวงหาพันธมิตรที่มีศักยภาพในการเป็นหน่วยจัดการศึกษา แสวงหาพันธมิตรสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ เพื่อการศึกษาต่อของนักศึกษา และแสวงหาพันธมิตรภาคธุรกิจเอกชน บริษัทแหล่งงาน เพื่อการมีงานทำของนักศึกษา

ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนควรมี สมรรถนะพยายามสร้างทีมงานให้เข้มแข็ง ในหน้าที่ความรับผิดชอบของ ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนต้องยึดหลักการทำงานเป็นทีม โดยมีการประชุมปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในการดำเนินงานของวิทยาลัย เพื่อความเข้มแข็งในการดำเนินงาน

ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนควรมี สมรรถนะความสามารถในการสำรวจความต้องการที่แท้จริงของชุมชน ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสำรวจความต้องการ สภาพปัญหาของประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ (ในจังหวัด) อย่างสม่ำเสมอ และนำผลที่ได้จากการสำรวจมาจัดทำหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาวตามความเหมาะสมและจัดการศึกษาและฝึกอบรมโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ให้ชุมชนได้เข้าถึงการศึกษาได้

การอภิปรายผล

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนที่มีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด คือ ความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของชุมชนในรูปของกรรมการสภามหาวิทยาลัย ซึ่งการจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการและทิศทางการพัฒนาของชุมชนในแต่ละแห่งซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน หลักสูตรการจัดการศึกษาเป็นไปตามความต้องการความจำเป็นและปัญหาของชุมชน โดยมีการสำรวจความต้องการ สภาพปัญหาของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ(ในจังหวัด) เป็นประจำและสม่ำเสมอ แปลผลจากการสำรวจเป็นความต้องการและจัดอบรมให้เป็นหลักสูตรและจัดการศึกษาให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาได้ง่าย นอกจากนี้ต้องยึดหลักการการสร้างพันธมิตรและการจัดการศึกษาในระบบเครือข่ายซึ่งต้องมีการแสวงหาพันธมิตรในการเป็นหน่วยจัดการศึกษา การศึกษาต่อของนักศึกษาและการมีงานทำของนักศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนได้รับสูงสุด จากภารกิจของวิทยาลัยชุมชนที่มีหลากหลาย ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนจึงต้องมีความเสียสละในการปฏิบัติงานเพื่อให้วิทยาลัยชุมชนเป็นสถาบันเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเพื่อเติมเต็มศักยภาพของคนอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นไปตามหลักจริยธรรมของการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน (2545 : 48) ซึ่งต้องมีความเสียสละจิตมุ่งประโยชน์ส่วนรวม มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือทั้งในด้านการเสนอแนะความคิดและการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ด้วย

สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนอันดับรองลงมาได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชน

ที่ทำหน้าที่ให้บริการการศึกษาระดับสูง (Higher Education) และจัดอบรมระยะสั้นแก่ชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมของชุมชน จัดการเรียนการสอนแบบเปิดกว้าง หลากหลาย ตามความต้องการของชุมชน โดยหลักสูตรมีความยืดหยุ่นตามความต้องการของผู้เรียน ความต้องการแก้ปัญหา ความต้องการพัฒนาศักยภาพบุคคลและวิถีชีวิต และตามความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นกลไกของชุมชนในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนภายใต้การบริหาร จัดการ และดำเนินงานด้วยพลังแห่งศรัทธาและความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนนั้น ๆ ไปสู่วัฏจักรการบริหารวิทยาลัยชุมชนที่เป็นสถานศึกษาของชุมชน ดำเนินงานโดยชุมชน และเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีสมรรถนะในเรื่องความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ในการกำหนดหลักสูตรที่ได้มาจากการสำรวจความต้องการเพื่อนำไปสู่การจัดหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนนั้น ๆ โดยหลักสูตรต้องมีความหลากหลาย ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของอนุชิต วรรณสุทธิ (2545 : 75-78) ที่ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในอนาคตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุดได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ซึ่งถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานวิทยาลัยชุมชนเป็นการทำงานที่ต้องตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน ซึ่งมีความหลากหลายวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่และอาชีพ ในการจัดการศึกษาที่ต้องตอบสนองความต้องการของคนในชุมชน

และตลาดแรงงานยึดหลักเป้าหมายความสำเร็จของผู้เรียนโดยมีแนวทางปฏิบัติได้แก่ การจัดการศึกษาให้เข้าถึงประชาชน จัดระบบการช่วยเหลือปรับพื้นฐานผู้เรียน จัดบริการทางเลือกรูปแบบการศึกษาที่หลากหลาย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับสถานะความจำเป็นของผู้เรียน และจัดการศึกษาหลักสูตรที่เป็นความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับจริยธรรมของผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน (2545 : 47) ที่ต้องยึดหลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงานมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อ ผู้ได้บังคับบัญชาผู้ร่วมงาน และประชาชนและสังคม

ในส่วนสมรรถนะที่พึงประสงค์ ความสามารถด้านภาษาในระดับสากลของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทำงานของวิทยาลัยชุมชนซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ชุมชนมีบทบาทในการบริหารจัดการโดยตรงเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนที่วิทยาลัยตั้งอยู่ ให้การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในมิติต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน บริหารจัดการที่ประชาชนเข้าถึงได้ โดยเฉพาะผู้ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมและจัดการศึกษาในระบบเครือข่ายที่มีเอกภาพ ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนจึงต้องมีการทำงานที่ประสานงานกับทุกฝ่ายทั้งกรรมการสภา บุคลากรผู้ปฏิบัติงานรวมถึงประชาชนในชุมชนที่วิทยาลัยนั้นตั้งอยู่ โดยแทบจะไม่จำเป็นมากนักที่จะต้องใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร เพียงแต่ใช้การเข้าถึงชุมชน ความสามารถในการสำรวจความต้องการที่แท้จริงของชุมชนเพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรการศึกษา ฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพให้ชุมชนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนในประเทศไทยทั้ง 91 สมรรถนะ ตามลำดับความสำคัญได้แก่ สมรรถนะความเสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รองลงมาได้แก่ สมรรถนะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสมรรถนะความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งสำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน ควรนำไปเป็นแนวทางกำหนดสมรรถนะ หลักเกณฑ์ การสรรหาคัดเลือก บรรจุ แต่งตั้ง รวมถึงการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมแก่ผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชน โดยครอบคลุมสมรรถนะทั้งหมด

2. จากผลการวิจัยเมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน ตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรม สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ สมรรถนะด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและเครือข่าย สมรรถนะด้านการบริหารงาน สมรรถนะด้านบุคลิกภาพ สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการ และสมรรถนะด้านการศึกษาตลอดชีวิต ผู้บริหารวิทยาลัยชุมชนควรตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาตนเอง ตามแนวทางดังกล่าวโดยให้ความสำคัญกับ สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอันดับแรก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ หลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารวิทยาลัยชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตร.
- วิทยาลัยชุมชน : มิติใหม่ของการศึกษาตลอดชีวิต. (2547). **อนุสารอุดมศึกษา**. 30,314 (สิงหาคม) : 11- 21.
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. (2546). **ข้าราชการในอนาคต**. เอกสารศูนย์สรรหาและเลือกสรร. (อัดสำเนา)
- สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน. [Online]. (Accessed 9 June 2007). Available from [http:// www.bcca.go.th](http://www.bcca.go.th)
- อนุชิต วรรณสุทธิ. (2545). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในอนาคต ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.